

เวชบันทึกศิริราช ฉบับนี้เป็นฉบับที่ ๒ มีบทความเชิดชูเกียรติคุณของแพทย์ศิริราชเป็นครั้งแรกคือ บทความ “๑๐๐ ปี รำลึกถึงศาสตราจารย์ นายแพทย์อวย เกตุสิงห์” โดย รศ. พญ. สุพรพิมพ์ เจียสกุล แห่งภาควิชาสรีรวิทยา และ ศ. พญ. นิโบล เนื่องตัน แห่งภาควิชาชีวเคมี ท่านอาจารย์อวยนั้นเป็นปูชนียบุคคลสำคัญคนหนึ่งในประวัติศาสตร์ของศิริราช ท่านเป็นผู้ริเริ่มหลายสิ่งหลายอย่างให้กับศิริราช ขอเชิญผู้อ่านเรียนรู้จากท่านได้ในบทความนี้ มีบทความมรณานุสรณ์เกี่ยวกับ “ศ. พิเศษ นพ. ภูเก็ต วาจันนธ์” โดย ศ. พิเศษ นพ. สรรใจ แสงวิเชียร ท่านอาจารย์ภูเก็ตเป็นปูชนียบุคคลสำคัญอีกคนหนึ่งของศิริราช ผู้อ่านจะได้เรียนรู้จากท่านอีกเช่นกัน ประวัติและผลงานของครูแพทย์ศิริราชในอดีตนั้นสะท้อนให้เห็นความทุ่มเทของท่านเหล่านี้ให้กับศิริราช จนเป็น “ศิริราช” ดังเช่นทุกวันนี้ พวกเราในปัจจุบันสามารถเรียนรู้จากท่าน และนำความรู้มาประยุกต์ใช้ให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืนสืบไป นอกจากนี้นับเป็นความภูมิใจของเราที่อยู่ในสถาบันการแพทย์ชั้นนำและเก่าแก่ที่สุดของไทย

ในปัจจุบัน มีแนวทางปฏิบัติจรรยาบรรณนักวิจัยโดยสภาวิจัยแห่งชาติ (ผู้สนใจเชิญอ่านได้ที่ <http://www.riclib.nrct.go.th/info/researcher.html>) ซึ่งกำหนดให้เราทำงานวิจัยให้ถูกต้องตามจริยธรรมการวิจัยในคนด้วย บรรณาธิการจึงได้เปิดหัวข้อใหม่เพิ่มเติมขึ้นอีกหนึ่งหัวข้อคือ “จริยธรรมในการแพทย์และวิจัย” สำหรับลงเรื่องเกี่ยวกับจริยธรรมของแพทย์และบุคลากรทางการแพทย์ จริยธรรมการวิจัยในคน และจริยธรรมของนักวิจัย ในฉบับนี้ได้ลงเรื่อง “เหตุการณ์ที่นำไปสู่หลักการของจริยธรรมการวิจัยในคน” หวังว่าบุคลากรทางการแพทย์ทุกคนจะได้ตระหนักถึงความสำคัญในข้อนี้ และหาความรู้เกี่ยวกับการวิจัยในคนเพื่อดำเนินการได้อย่างถูกต้องต่อไป ส่วนหัวข้อ “ความก้าวหน้าในวงการแพทย์” นั้น ในฉบับนี้ยังไม่มีผู้ส่งเข้ามา ต้องขอเชิญชวนให้เขียนส่งเข้ามากันต่อไป

สำหรับนิพนธ์ต้นฉบับมี ๒ เรื่องคือ “คุณลักษณะทั่วไป พฤติกรรมและความผิดปกติของผู้ป่วยสูบบุหรี่หรือ ‘ไม่สูบบุหรี่’ และ “น้ำหนักตัวขณะตั้งครรภ์: ปัจจัยที่สูติแพทย์อาจมองข้าม” บทความทั่วไปมี ๓ เรื่องคือ “ความเป็นมาของศัพท์แพทย์ภาษาไทย” “ที่มาศัพท์แพทย์: ภาวะกะเทย” และ “การตัดเกรด” ส่วนนิพนธ์กับผู้ป่วยนั้นมี ๑ เรื่องคือ “แพทย์ยุติการตั้งครรภ์ (ทำแท้ง) ให้กับหญิงภายใต้เงื่อนไขที่แพทย์สหภาพกำหนด: กฎเกณฑ์ทันสมัยที่แพทย์ไทยทุกคนต้องรู้”

อีกเพียงไม่กี่เดือนก็จะเข้าสู่ปี ๒๕๕๒ แล้ว ถ้าได้อ่านบทความเกี่ยวกับอาจารย์อวยแล้วจะทราบว่า ปี ๒๕๕๒ จะครบรอบ ๖๐ ปีของการก่อตั้งสารศิริราชโดยท่านอาจารย์ สิ่งหนึ่งที่ท่านได้กล่าวไว้ในบทความพิเศษเรื่อง “สี่สิบปีสารศิริราช” เมื่อ พ.ศ. ๒๕๓๒ นั้นยังคงเป็นความจริงเสมอคือ แม้จะมีวารสารการแพทย์ขึ้นเพื่อส่งเสริมงานวิจัยวิชาการแล้วก็ตาม บรรณาธิการไม่สามารถบันดาลให้มีเรื่องลงตีพิมพ์ได้ ต้องอาศัยนักวิจัยนักวิชาการทั้งหลายที่จะเขียนผลงานขึ้นมาและส่งมาให้พิจารณา สิ่งหนึ่งที่บรรณาธิการได้พบเห็นในระยะเวลา ๖ เดือนที่รับหน้าที่นี้มาคือ ผู้นิพนธ์หลายคนไม่พยายามศึกษาข้อแนะนำในการเตรียมต้นฉบับไม่ว่าจะเป็นสารศิริราชหรือเวชบันทึกศิริราช คงต้องขอให้ใช้เวลาในการศึกษาข้อแนะนำเหล่านี้ก่อนส่งต้นฉบับไปให้บรรณาธิการ เพื่อความถูกต้องของต้นฉบับ วารสารการแพทย์หลายฉบับจะคัดออกตั้งแต่แรกโดยไม่พิจารณาเนื้อหาข้างในแม้แต่เน้อย ถ้าต้นฉบับที่ส่งมานั้นเตรียมไม่ถูกต้อง จึงอยากให้อ่านใจทุกคนที่อยากเผยแพร่ผลงานวิจัยวิชาการให้เตรียมต้นฉบับให้ถูกต้องด้วย โดยถือเป็นหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติ

สัญญา สุขพนินันท์

บรรณาธิการ เวชบันทึกศิริราช